

په‌هه‌ندی په‌روه‌ده‌یی له پۆمانی «به‌ندەر فه‌یلی» دا

م. به‌رێز عه‌باس عه‌لی
(که‌لار)

پۆمانی «به‌ندەر فه‌یلی» له نووسینی پۆماننوسی ناسراو «به‌ختیار عه‌لی» له، سالی ۲۰۲۲ له لایه‌ن ناوه‌ندی پۆشنییری په‌هه‌ند به‌ قه‌باره‌ی ۴۵۸ لاپه‌ره‌ چاپ و بلاکراوه‌ته‌وه.

«به‌ندەر فه‌یلی» له هاوینی ۱۹۸۰، ئه‌و کاته‌ی دایکی له سێداره‌ ده‌دریته‌، له یه‌کیک له زیندانه‌کانی به‌غدا له دایک ده‌بیته‌، ئیدی له‌ویوه‌ په‌روه‌رده‌ ده‌کریته‌ و تا ته‌مه‌نی ۶ سالی‌ش نازانیت له زیندانه‌دا له دایک بووه‌، شوین له پۆمانه‌که‌ به‌غدا ده‌ و زه‌مه‌نی پۆمانه‌که‌ سالانی ۱۹۸۰ یه‌ تاوه‌کوو سالانی دوا‌ی ۲۰۰۳. زیندان قوتابخانه‌ی په‌سه‌می ئه‌وه‌ و هه‌ر یه‌که‌ و به‌ شیوازی خۆی په‌روه‌رده‌ی ده‌کات، به‌لام چ جۆره‌ په‌روه‌رده‌کردنیکی، ئه‌و په‌روه‌رده‌یه‌ی فاشیزم ده‌یه‌ویت! پۆمانه‌که‌ ده‌کریته‌ له‌ چهندان په‌هه‌ند و پوانگه‌ و دیدگاوه‌ خۆیندنه‌وه‌ی بۆ بکریته‌، ئیمه‌ لی‌ره‌دا ته‌نیا له‌ په‌هه‌ندی په‌روه‌رده‌یه‌وه‌ له‌ پۆمانه‌که‌ ده‌نوارین.

مامۆستاکانی به‌ندەر فه‌یلی مامۆستای قوتابخانه‌ و خۆیندنگه‌ی په‌سه‌می نین، په‌روه‌رده‌ و فی‌رکردنه‌کان، په‌روه‌رده‌ و فی‌رکردنی داو و ده‌زگایه‌کی مه‌ده‌نی په‌سه‌می نین، به‌لام ئه‌گه‌ر به‌ هه‌مان میکانیزم و ئامرازی په‌روه‌رده‌ و فی‌رکردنه‌کانی ناو زیندانی‌ش نه‌بیته‌، ئه‌و جۆره‌ په‌روه‌رده‌ و فی‌رکردنه‌ به‌ جۆریکی له‌ جۆره‌کان لای مامۆستای قوتابخانه‌ و خۆیندنگه‌کان و که‌شی ناو خێزان و قوتابخانه‌کاندا به‌شی‌وه‌یه‌کی گه‌شتی هه‌یه‌، دوا‌جار ئه‌وانیش ده‌چنه‌ خزه‌تی فاشیزمه‌وه‌.

به‌ندەر فه‌یلی له‌ زیندانی‌کدا‌یه‌ به‌رده‌وام بۆنی مه‌رگ ده‌کات و هه‌ر له‌و ته‌مه‌نه‌ که‌مه‌یه‌وه‌ ئاماده‌ی بینینی شی‌وازه‌کانی له‌ سێداره‌دان ده‌بیته‌، ئه‌مه‌ش وا ده‌کات ترس و دل‌ه‌پاویکی بۆ دروست

بېیت! له ژینگه یه کدایه پرې له ترس و توقین و گومان و داخراوی، دنیا لای نه و بریتیه له چوارچپوهی زیندان و هیشتا به دنیای دهره وهی زیندان ناشنا نییه! نه و جارانه نه بییت که جار به جار به مه به ست له لایه ن جه لاده کانه وه ده بریتیه دهره وهی زیندان. پیچه وانیه نه وانیه سه پررشتی ده که ن، مالی یه که می نه و بریتیه له زیندان.

بینینی دیمه نی له سیداره دان ورده ورده لای ناسایی ده بیته وه، داوا ده کات به رده وام بو ژووری له سیداره دانی بیه ن بو نه وهی بزانیته ئینسانه کان له دوایین ساتی ژیاناندا چی ده که ن و چون! جه لاده کانی زیندان به و کارانه یان ده یانه ویت به ندره به جوریک په روره ده بکه ن که له خویان بچیت و سل له توندوتیژی نه کاته وه و مردن و کوشتن به لایه وه ناسایی بیته.

له تمه نی حوت سالیدا، ئیتر له لایه ن به پړپړه به ری به شی سیداره و به پړپړه به ری زیندان بیر له وه ده که نه وه هرچونیک بیته به ندره به ژیان، به دهره وهی زیندان ناشنا بکه ن، نه م ناشنا بوونه به دهره وهی زیندان له خه می نه وه دا نییه فیربیت و به ندره وهک حاله تی مندالی خوی بژیت و بینیت، به لکوو خه که به پیچه وانیه وهی و بو نه وهی چون پامی بکه ن! به پړپړه به ری به شی زیندان له باره ی په روره ده کردنی به ندره وه ناوا به سید هاشمی خوزاعی به رپرسی به شی له سیداره دان ده لیت: «پیم باشه نه م منداله وا گه وره بیته بتوانیت بیته هاوکاریکی عاقل و ده سته موی ئیداره ی ئیره. ده بیته وا گه وره بیته، سبه ینی ئیمه ش خانه نشین بووین هینده ی هوش و گوش هه بیته، بتوانیت لیره بمینیتیه وه و هندیک کاروبار راپه رینیت. هه ق به تویه سید، من

ده مه ویت له منداله که فرمانه بریکی به شی سیداره و خزمه تجیبه کی ده ولته دروست بکه یین له خومان بچیت».

ترس له وهی به ندره دژیان بوه سیتیه وه و دلله پراوکیی نه وهی له خویان نه چیت و له ده ستیان دهرچیت، پییان باشه دنیای دهره وهی زیندان بینیت، نه وه تا سید هاشمی خوزاعی بو نه وهی به ندره وهک خویان ده یانه ویت په روره ده ی بکه ن، ده لیت: «نه گه که میک شتی فیریکه یین و چاوی بکه ینه وه و شاره زایی په یدا بکات، وا ده زانم تیده گات بیته فرمانه به ری ئیمه باشتره، بویه کاریکی نه شیوا نییه توزیک دنیای پیشان بده یین و بزانیته له ولاتیکدا ده ژی ناوی عیراقه و له شاریکدا گیرساوه ته وه ناوی به غدایه و له ژیر سایه ی سه رۆکیکی به پره حمدا ده ژی که سه رۆکی هه موو عه ره به کانی دنیا به».

به ندره حه ز و ناره زووی ده چیته سه ر خویندن و فیریوون، گه پان ده ست پخ ده کات به دوی مامؤستایه ک که به ندره فیریکات، به لام مامؤستایه ک ده بیته له ناو زیندان بیته و له زیندانیکراوه کان بیته، چونکه به ندره بو ی نییه بچیته دهره وه و ناشنای مامؤستا بیته و له قوتابخانه بخوینیت، ناییت ناشنا بیته به زانسته جوراو جور و هه مه چه شنه کان! به پړپړه به ری زیندان و به پړپړه به ری به شی سیداره به دوی مامؤستایه ک ده گه پین وهک نه وهی نه وان ده یانه ویت په روره ده و فیری بکات، نه که نه وهی فیریوون و په روره ده یه کی هاوچه رخ ده یه ویت، په روره ده یه کی ناراسته کرا و دژگما، نه و په روره ده یه کی که هه موو ده سه لاتداریکی سته مکار په نای بو ده بات و تا نه و کاته ی ده یه ویت ئینسانه کانی په روره ده و فیریکات که خزمه ت به خوی بکات!

په روره ده یه ک سبه ی ته نیا وه لائی بو حزب

و سه‌رۆك و كه‌س هه‌بێت و فێری خوێندن و نووسین بێت، نه‌وه‌ك بوونه‌وه‌ریکی بیرکهره‌وه و په‌خنه‌گر و په‌رسیارکهر! مامۆستا یه‌کی زیندانیکراوی بۆ ده‌دۆزنه‌وه به‌ناوی مامۆستا «فوناد شه‌بیب» که له یه‌کیک له په‌یمانگه ته‌کنیکیه‌کان مامۆستای به‌شی میکانیک بووه، ئه‌م مامۆستا یه‌ پێچه‌وانه‌ی هه‌ز و خولیا یه‌ جه‌لالده‌کان به‌نده‌ر په‌روه‌رده ده‌کات. مامۆستا فوناد شه‌بیب به سه‌ید هاشمی خوزاعی ده‌لێت: «هه‌ول ده‌ده‌م فێری بکه‌م چۆن بتوانیت بژی، ها، چۆن بژی، ئه‌گه‌ر له ناکاو، ئه‌گه‌ر له په‌رێکدا ته‌نیا له‌م دنیا گه‌وره‌یه‌دا مایه‌وه، فێری بکه‌م چی بکات، زۆر شت، زۆر شت، چۆن خۆی له سه‌گ په‌رێزێت، له مار، چۆن ئاگر بکاته‌وه، به‌لێ گه‌وره‌م، له باران، له با، له برووسکه، هه‌تا هه‌ول ده‌ده‌م فێری مه‌له‌ی بکه‌م، له هه‌وادا فێری مه‌له‌ی بکه‌م، له هه‌موو شت زیاتر فێری درۆی بکه‌م... به‌لێ گه‌وره‌م، بۆیه له‌م زووری ئیعدامه‌م، چونکه که‌س فێری درۆی نه‌کردم. تف له‌وه په‌روه‌رده پیس و پۆخه‌ی من... ها... تف... تف». مامۆستا فوناد له ژینگه‌یه‌کدا یه‌ راستگویی وای لێ کردوه بیخاته زیندانه‌وه و پێی وایه درۆکردن و فێلکردن له سیستمیکی فاشیستدا له زۆر شت ده‌تپه‌رێزێت. سه‌ید هاشمی خوزاعی به مامۆستا فوناد شه‌بیب ده‌لێت: «گوێ بگره هیچ ئومیدیکی تیدا سه‌وز نه‌که‌یت، هیچ ترسیکی له پێیستی تیدا سه‌وز نه‌که‌یت، هیچ په‌نگایه‌کی په‌شان نه‌ده‌یت بۆ ده‌ره‌وه‌ی ئه‌م شوینه، چونکه به‌وه ده‌یکوژیت، تێ ده‌گه‌یت». به پێچه‌وانه‌وه مامۆستا شه‌بیب ده‌یه‌وێت به‌نده‌ر و په‌روه‌رده بکات بیه‌ر له خۆی و دنیا بکاته‌وه و وای لێ بکات چۆن فێری بکات زیندان جێ به‌تێلێت و

ئازاد بێت. به‌نده‌ر خۆیسی هه‌زی له‌وه جۆره فێر بوونه‌یه، که‌چی جه‌لالده‌کان ده‌لێن ده‌بێت ئه‌وه‌ی ئێمه ده‌مانه‌وێت با فێری ئه‌مانه بێت و بنووسیت «به‌غدا، به‌عس، سه‌رۆک، با به سه‌دام».

به‌پێوه‌به‌ر هه‌فتانه چهند وشه‌یه‌کی دیاری ده‌کرد و ده‌ینارد بۆ مامۆستا بۆ ئه‌وه‌ی فێری به‌نده‌ری بکات «وشه‌کانی ته‌نیا بۆ ئه‌وه بوون ده‌ری بخت چ کادیر و هه‌لسه‌رپه‌وه‌ی حه‌زه. هه‌ر یه‌ک له مه‌حکومه‌که و به‌نده‌ر له ده‌ستتێوه‌ردانی به‌رده‌وامی به‌پێوه‌به‌ر نائاسوده‌بوون. ئه‌وه‌ هه‌ر به‌ناردنی وشه‌وه نه‌وه‌ستا، دواجار نامیلکه‌یه‌کی بچوکی نارد ده‌رباره‌ی میژووی حه‌ز که بۆ مندالان نووسرابوو» منداله‌که ده‌بێت میژووی حه‌ز بزانیت، ته‌نیا له‌وه په‌نگایه‌وه ده‌بێت به‌ هاوولاتییه‌کی باش، ده‌بێت به‌ په‌روه‌رده‌یه‌کی حه‌زی و نیشتمانی گۆش بکریت، چ سوودیکی هه‌یه بزانیت بنووسیت که‌له‌شێر و مریشک، مشک و پشیله، به‌لام ناوی سه‌رۆک نه‌زانیت». په‌روه‌رده و فێرکردنی ئایدیۆلۆژی، ئینسانیکی تێکشکاو و مه‌ترسیدار دروست ده‌کات که دواجار دژ به‌ ژیان و ئینساندۆستی ده‌وه‌ستێته‌وه.

به‌لام مامۆستا شه‌بیب له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا ده‌یویست به‌نده‌ر په‌روه‌رده و فێرکات، به پێچه‌وانه‌ی ئه‌وه‌ی ئه‌وان ده‌یانوت، ده‌یویست ئه‌وه بگه‌یه‌نێته به‌نده‌ر که جه‌لالده‌کان جگه له جه‌سته‌ت ده‌یانه‌وێت بیه‌ر و هه‌زیشته زیندانی بکه‌ن! جه‌لالده‌کان په‌یاوکوژن و به‌ناهه‌ق خه‌لک زیندانی ده‌کهن و له سێداره‌ی ده‌ده‌ن، تۆ پێش ئه‌وه‌ی به‌نده‌ر بیه‌ت، فه‌یلیت! مامۆستا شه‌بیب ئه‌وه فێری به‌نده‌ر ده‌کات به‌وه‌ی ئه‌مانه په‌قیان له جیاوازییه و دژی هه‌موو ئه‌وانه‌ن له خۆیان ناچێت.

قه‌سه‌کانی مامۆستا شه‌بیب کاریگه‌رییه‌کی گه‌رنه‌

له‌سه‌ر به‌نده‌ر فه‌یلی دروست ده‌کات، مامۆستا شه‌یب به‌نده‌ر ده‌لێت: «له‌وانه‌یه‌ که‌سه‌یکی تهرت تووش نه‌یه‌ت وه‌ک من به‌رچاوت پروون بکاته‌وه. تی ده‌گه‌یت... ها... تی ده‌گه‌یت؟ ئه‌وه‌ی من فه‌یرت ده‌که‌م هر خویندنه‌وه و نووسین نییه، به‌لکوو ئه‌وه‌یه‌ ببینیت، بپرسیت من کیم، بۆ لێهرم. یه‌ک شتی تریش، یه‌ک شتی تریش، ئه‌وه‌یه‌ هه‌میشه‌ ناماده‌بیت، ده‌رفه‌تیکت بۆ هه‌لکه‌وت لێره هه‌لبێیت. ژیان کۆمه‌لێک ده‌رفه‌ته‌، ده‌بێت وریا بیت، ده‌بێت چاوپکه‌یته‌وه که‌ زانیت به‌شی ئه‌وه‌ گه‌وره بوویت، لێره ده‌رچیت، برۆ.»

وه‌ک هه‌ر مامۆستایه‌کی لێزان و به‌سه‌لیقه‌ له‌ شوینه‌ جیاوازه‌کانی ژياندا که‌ کاریگه‌ری له‌سه‌ر فه‌یرخوازه‌کانی دروست ده‌کات، هه‌ر دوا‌ی وانه‌کانی مامۆستا فوناد شه‌یب به‌نده‌ر ده‌گه‌رپه‌ته‌وه سه‌ید هاشم خوزاعی و به‌رپه‌وه‌به‌ری زیندانیش هه‌ست به‌کاریگه‌ری وانه‌کان ده‌که‌ن و گومانی ئه‌وه‌یان بۆ دروست ده‌بێت کاریگه‌ریه‌کانی مامۆستا که‌یه‌تی و به‌نده‌ر، به‌نده‌ری په‌شتر نییه، هه‌لبه‌ت ئه‌وه‌یان په‌ خۆش نییه و هه‌ست ده‌که‌ن به‌نده‌ر هۆشیار و به‌ ناگا بووه! به‌رپه‌وه‌به‌ری زیندان ده‌گاته‌ ئه‌وه‌ی به‌ دزیه‌وه گوێ له‌ وانه‌کان بگریت بۆ ئه‌وه‌ی بزانه‌ن چیه‌یان وتوو! ئه‌وه‌ ناشرکه‌ ده‌بێت که‌ مامۆستا فوناد شه‌یب به‌نده‌ری فه‌یری بپه‌رکێ هه‌له‌هاتن و ئازادی کردوو، به‌مه‌ش ده‌که‌وتیه‌ به‌ر په‌لاماردان و دواچاریش له‌ سێداره‌دان! مامۆستا فوناد بۆ به‌رگه‌ری له‌خۆی پێی وایه‌ ئه‌وانه‌ی به‌نده‌ر فه‌یلی وتوو ته‌وه‌ وه‌ک مامۆستایه‌ک پێی وتوو ته‌وه‌ که‌ ئیشه‌ی راسته‌قینه‌ی هه‌موو مامۆستایه‌که‌ و ده‌لێت: «ده‌بێت بزانه‌یت که‌ن دایکی کوشتوو، که‌ن قه‌وم و میله‌ته‌که‌ی قه‌ران

کردوو، ده‌بوو یه‌کیک ته‌یی بگه‌یه‌نیت ئه‌م مه‌حکومه‌مانه‌ی ئێره‌ به‌ گوناه‌ن، ده‌بوو فه‌یربێت گوناه‌بار و بێگناه‌ له‌ یه‌کتر جیا بکاته‌وه. هه‌ستم کرد وه‌ک مامۆستا ئه‌وه‌ باشترین کاریکه‌ بیکه‌م، فه‌یری بکه‌م بپه‌ر له‌ هه‌له‌هاتن بکاته‌وه. تف له‌ ناوی سه‌رۆک، چۆن ده‌متوانی ته‌نیا فه‌یری ناوی سه‌رۆکی بکه‌م و به‌ خۆم بلێم مامۆستا.»

له‌ شوینێکدا له‌ پۆمانه‌که‌ له‌باره‌ی ته‌مه‌نی هه‌رزه‌کاریه‌وه‌ ده‌رباره‌ی به‌نده‌ر فه‌یلی ئه‌وکاته‌ی ته‌مه‌نی ده‌گاته‌ ۱۵ ساڵ ته‌یکه‌ستێکی سه‌رنج‌په‌رێشی په‌روه‌ده‌یی هه‌یه‌ که‌ باس له‌وه‌ ده‌کات چۆن هه‌لسوکه‌ت له‌گه‌ڵیاندا بگریت، له‌و ته‌مه‌نه‌ و تا چه‌ند شاره‌زایی و ناگابوون له‌و قوناغه‌ی ته‌مه‌ندا گرنگ و به‌ بایه‌خه‌ که‌ ده‌لێت: «له‌م ته‌مه‌نه‌دا کورپان به‌ دیوێکدا له‌ هه‌ویر ده‌چن و به‌ دیوێکی تریشدا له‌ بارووت، ئه‌گه‌ر لێیان نه‌زانیت پیا‌تدا ده‌ته‌قنه‌وه و دوور نییه‌ بته‌کوژن، ئه‌گه‌ر لێشیا‌ن بزانه‌یت به‌و جو‌ره‌ ده‌یان‌شیلێت که‌ ده‌ته‌وێت.»

دوا‌ی له‌ سێداره‌دانی مامۆستا شه‌یب به‌وه‌ی به‌نده‌ری فه‌یرخوازی فه‌یری بپه‌رکده‌وه‌ و ئازادی کرد و چه‌ند وانه‌یه‌کی په‌روه‌ده‌یی گرنگی فه‌یرکرد که‌ له‌گه‌ڵ ئایدیۆلۆژیای بالاده‌ست و نه‌ریتی فاشیزم دژ ده‌وه‌سته‌یته‌وه، جه‌لاله‌کان و به‌رپه‌وه‌به‌ری زیندان له‌ مه‌ترسی وه‌ها مامۆستایه‌ک تی ده‌گات، بۆیه‌ «بواری نه‌دایه‌وه‌ به‌نده‌ر وانه‌ی دی بخوینیت و مامۆستای نوێ هه‌لبێژریت.»

له‌ ساڵی ۱۹۹۰ و ئه‌وکاته‌ی به‌نده‌ر ته‌مه‌نی ده‌بێته‌ ده‌ ساڵ، شه‌پی که‌نداو ده‌ست په‌ ده‌کات و هێزه‌کانی عێراق په‌لاماری کویت ده‌ده‌ن و له‌ پای ئه‌وه‌ ئه‌مریکا په‌لاماری عێراق ده‌دات و هێرشێ سه‌ربازی ده‌کاته‌ سه‌ر و یه‌کیک له‌و شوینانه‌ی خاپوور ده‌کریت و به‌ر په‌لاماردان

دەكەوئیت زیندانهكەى بەندەر فەیلییه و لێرەو و یستگەیهکی تری ژیانى دەست پى دەكات، زیندانهكە تەواو خاپوور دەبیت، بەلام بەندەر بە سەلامەتى پزگارى دەبیت و ئازاد دەبیت. جەلالدەكان لى ناگەرپین، دواى ئەوئەش بەدواى بەندەرەوئەن بۆ ئەوئەى بیگەرپیننەو بۆ زیندان، بۆ ئەوئەى شتى نوئى فیرنەبیت!

جەلالدەكان دەیانەوئیت بەندەر بە شیوئەیهك پەرورەدە بکریت ببیت بە بەشیک لە خۆیان و تۆوى فاشیزم لە ناخیدا بچینن، دەیانەوئیت لە خۆیان دوورنەکەوئیتەو و ئیشى ئەوئەى لەسەر بکەن لە داها توودا بیکەنە فرمانبەرى زیندان! بەرپۆئەبەر پەزنامەندى دەداتەو بۆ دووبارە خوئندن و فیربوون، بەندەر هەمیشە مامۆستا نافەرمییهكانى لە چوارچۆئەى زیندانن و کەسانى حوکمدراون و لە بواری جیاواز شتى فیردەکەن، بەلام جەلالدەكان داواى فیرکردنیک دەکەن لە شتى ئاسایى بەو لاوئە نەبیت وەک بەرپۆئەبەرى زیندان ئامازەى پى دەكات کە لە سەرۆوى خۆیانەو دەربارەى چۆنئیتى فیرکردنى بەندەر پى و تراو بەم جۆرە بیت: «دەلین با مندالەکە هەندیک شت فیربیت، بەلام زۆر نا، تۆزیک لە سەرۆ گەمژەبیهوئە. خۆ نایانەوئیت خوئندەوار و زانا دەرچیت». بە بەرپۆئەبەرى بەشى لە سیدارەدان دەلیت: «گرنگترین شت لە کتیب بە دورى بگرە، بزانه من باس لە جۆرە فیربوونیک دەکەم کارى بە کتیبەوئە نەبیت. بە جۆزیکى سروشتى ژینگەیهکی سادەى لە ناوئە و درندانەدا بۆ دروست بکە، وەک چۆلەکەیک بیخەرە بەر خوئندنگە لای هەندیک واشە و دال، دواتر سەیردەکەین بزانیان چۆلەکە دەتوانیت چى لە دالەکانەوئە فیربیت». ئامانچ لە پەرورەدەکردنى بەندەر لە لایەن جەلالدەکانەوئە ئەوئە بووئە چۆز لە ژیانى

توندوتیژى ناو زیندان وەرگریت و لەسەر ئەو ژینگەیه رابەرتیوت، هەموو شت دەکەن بۆ ئەوئەى بەندەر لە سروشتى میهرەبانى خۆى دووربخەنەوئە، تەنانەت شیوازی ئازاردان و لە سیدارەدانى حوکمدراوئەکان دەگۆپن، بەلکو بەندەر لە سروشتى خۆى دووربخەنەوئە و چۆز لە توندوتیژى وەرگریت!

ترس لە فیربوونى ئازاد و پەرورەدەکردنیک فیرى بیکردنەوئە و پرسىارت بکات، هەمیشە لای جەلالدەكانى زیندان ئامادەى هەیه، بۆیه خۆیان دەیانەوئیت ئەو وانانە هەلبژیرن کە بەندەر دەبیت بیخوئینیت و لەو چوارچۆئەیه دەرنەچیت، بەو جۆرە فیربکرین و پەرورەدە بکریت کە لە خزمەتى سەرۆک و حزب و بەسدا بیت!

بەندەر هیشتا خۆى پادەستى ئەو ژینگە توندوتیژە نەکردبوو، لەو دۆخەدا مرۆفدۆستى خۆى پاراستبوو، سروشتى میهرەبانى خۆى لە دەست نەدابوو، زیاتر حەزى لە مامۆستا ژنەکان بووئە وەک لە پیاوئەکان، بەهۆى ئەوئەى نەرمونیان و بەسۆزتریبوون و لە مامەلەکردن لە گەلیدا لەکاتى فیربووندا توند نەبوون!

ترس هەیه لە پرسىارە وردەکانى بەندەر بەوئەى کاریگەرى لە دەوروبەر دەكات، عەقلانى بیکردنەوئە، پىچەوانەى دۆخى باوئە و نابیت بەندەر بیری لى بکاتەوئە! بەندەر تا ئەو کاتە باشە و گرفتى نییه، ئەگەر جەلالدەكان هەرچیان وت، ئەمیش جیبەجیبى بکات، پادەست نەبوونى بەندەر، واتەى ئەوئەیه پۆحیکى لادەر و شەپانى چووئە ناوییهوئە و دەوروبەرى دەشیوئینیت، ئەو تۆمەتەى هەموو سیستیمیکى فاشیست دەیخاتە پال ئەوانەى نایەنەوئیت خۆیان پادەستى بکەن! دەگاتە ئەو ئاستەى رێگری بکریت لەوئە

بەندەر شتى تر فير بکريت و ئاشنا بيت به زانست و زانبارى نوئ، چونکه مهترسييه بؤ دەرووبه را!

له هه موو سيستمىكى داپلۆسيئنه ردا، مرۆڤگه ليك هه ن به دواى ئازاديدا ده گه رپن و جه وه رى ژيان ئازادىيه، هه ر شتيك بزانيت و فير بکريت نه گه ر ئازاد نه بيت، نه وه هه ميشه نو قسانىيه كى گه وه له ژيان تدا هه يه، چه ند جار هه له اتنى به نده ر له زيندان چ به هه ولدانى خوى بؤ پاكردنى له زيندان، يان له نه جامى جه نك و ويرانبوونى به نديخانه كه وه و پرگار بوونى به شىكى گرنكى گه ران به دواى ئازاديدا بووه، جار يكيان كه به نده ر له زيندان هه له ديت و ده كه ويته ناو ژيانى ده ره وه ي زيندان له گه ل خويدا گه لى له مامؤستاكانى خوى ده كات كه فيرى شتىكى گرنكيان نه كرده وه نه ويش ئازادىيه «مامؤستاكانم له زيندان فيرى زور شتيان كردم، ئازادى نه بيت، بؤ ناتوانم ئازاد بم؟ ... بؤ ... بؤ؟».

بەندەر فهيلى قوربانى ده ستى ده سه لاتيكي سته مكار و فاشيست، چه ندان جار قوربانىيه، فهيليه و شيعه يه و كورد يشه، نه م ستيانه به سن بؤ نه وه ي سه لمينريت كه تاوانبار ه و هه ميشه هه ست به وه بكات كه ديله و له زينداندايه! به نده ر داىكى كه ناوى ئيسرا مه له كشاييه به تۆمه تى پتوه ندى له گه ل حزبيكى كورديدا زيندانى ده كرئت، له زيندان نه فسهر يكي پله بالآ به ناوى ياسر شاهين نه لبوحه ردان كه له بووى خيزانىيه وه نزيكن له سه رۆكه وه و خزمه تيان هه يه، ده سترىژى ده كاته سه رى و به نده ر له داىك ده بيت. خيزانى نه فسهر كه به ناوى عه بىر عه بدوللا نه لبوناسره به م پتوه ندىيه ده زانيت و ئيدى ليره وه بريار ده دن به نده ر زيندانى بکه ن و بؤ هه ميشه له وئى بيت

بؤ نه وه ي تاوانه كه په رده پۆش بکه ن! له باره ي په ره رده ي به نده ره وه، نه وان جه لاده كانى زيندان ئاراسته ده كهن چۆنيان بويت به و شيوه يه رپنمايان ده كهن، بؤيه جه لاده كان به شيوه يه ك له شيوه كان، نه وانيش قوربانين. دواى ۲۰۰۳ و نه وكاته ي نه مريكيه كان عيراق داگرده كهن، به نده ر ديسانه وه وه ك قوربانىيه ك به كاره هينريت و نه مريكيه كان وه ك كارتىك و شاهيد حالىك به كارى ده هينن بؤ نه وه ي پيشانى دنياى ده ره وه ي بدن كه هيرشه كانيان په وابووه، نه وه ش يه كىك له قوربانىيه كانه كه سته مكارىيه كان ده گيرتته وه. سه يد هاشم خوزاعى به رپتوه به رى به شى سىداره، نازم تائى به رپتوه به رى به شى زيندان يه كه م جار و پائيد دوره يد به رپتوه به رى به شى زيندان بؤ دووه م جار كه له برى نازم تائى داده نريت، هه رسيكيان دادگايى ده كرپن و حوكمى له سىداره دانيان بؤ ده رده چيت نه وه ي مايه ي سه رنجه به نده ر به و له سىداره دانه وه و نه وه ي رپتيمى نوئ نه جامى ده دات، پۆحى تۆله سه نده وه و شادمانى تيدا به دى ناکريت.